

ANGELOS RALLIKSEN RAPORTTI VUODELTA 1960 MITILININ METROPO- LIITTA JAKOVOKSELLE THERMIN TAPAHTUMIEN ALKUVAIHEISTA

Maatilallamme on pieni Jumalanäidille omistettu kirkko, jonka päätin rakentaa puolisoni toivomuksesta hänen nähtyä unessa kuolleen setänsä, kuten hän minulle sanoi. Tämä oli kovasti patistanut häntä sen rakentamiseen.

Viime vuonna, heinäkuun 1. päivänä, aloitettiin kirkon perustusten laskeminen. Rakennusalueen keskellä oli kivi. Kun työmiehet ryhtyivät poistamaan sitä, he huomasivat, että se ulottui syvälle maan uumeniin – ikään kuin tarkoituksellisesti – ja päätyi lopulta laattaan, jonka alla oli hauta ja siellä koskematon ihmisen luuranko. Pääkallo sijaitsi noin 30 sentin etäisyydellä muusta ruumiista, ja siitä puuttui kokonaan alaleuka. Vainajan kädet oli asetettu ristinmuotoisesti rinnalle ja suussa oli tiilenpala, johon oli uurrettu risti. Työmiehet korjasivat luut talteen ja panivat ne erään puun juurelle, jossa ne olivat 10 päivää.

Kun luut olivat tuossa paikassa, 6- tai 7-vuotias lapsukainen Mikael Lambrinos särki pääkal-
lon kivellä. Silloin yksi työmiehistä, Dukas Tsolakis, asiasta tekemäni huomautuksen johdosta pani luut säkkiin ja aikoi ripustaa sen yläpuolella olevan puun oksaan. Koettaessaan nostaa säkkiä ylös hän joutui havaitsemaan, ettei se hievahtanutkaan. Yrittäessään uudelleen hän tunsi käsiensä halvaantuvan. Dukas Tsolakis hämmästyi tästä oudosta ilmiöstä, eikä hänelle jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin tehdä ristinmerkki, vaikka omien sanojensa mukaan hän oli täysi ateisti. Silloin säkki ihmeen kautta nousi maasta ilman vähintäkään vaivaa!

Perustuksia kaivettaessa löydettiin myös vanhan kirkon raunioita ja marmorin kappaleita, joissa oli kaiverrettuja ristikuvioita. Tämä osoitti kiistatta, että hauta sijaitsi täsmälleen vanhan kirkon paikalla, sen lattian alla. Kuitenkaan kukaan Thermin kylän asukkaista ei muista, että seudulle olisi koskaan haudattu ketään. Sen sijaan vanhimpien keskuudessa on säilynyt perimätieto, jonka mukaan maatilalla paikalla eli aikoinaan munkkeja, jotka turkkilaiset tappoivat, mistä syystä sitä kutsutaankin nimellä Kalogeros, Munkki. Lisäksi he väittävät, että alueella kummittelee, sillä aina tähän päivään saakka monet paimenet ja maatyöläiset ovat nähneet jonkun munkin liikkuvan siellä tai kuulleet kirkonkellojen soittoa ja kirkkolaulua. Tiedetään myös, että monia vuosia sitten siellä toimitettiin kirkkaan viikon tiistaina juhlahumalanpalvelus. Turkkilaiset lakkauttivat tämän käytännön ja tappoivat siinä yhteydessä yhden kristityn. Juhlasta jäi kuitenkin kyläläisten keskuuteen tapa kokoontua sinne rukoilemaan tuona päivänä, mitä noudatetaan yhä.

Kun kirkkoa sitten rakennettiin, työmies Dukas Tsolakiksen puoliso Maria näki kerran munkin seisovan vanhojen raunioiden päällä ja säntäsi kauhuissaan pakoon. Seuraavana yönä hän näki unessa Jumalanäidin, joka sanoi: "Ei sinun olisi pitänyt pelästyä, sillä näkemäsi henkilö oli munkki, joka aikanaan eli täällä ja jonka turkkilaiset surmasivat. Kerran saatte tietää myös hänen nimensä ja koko elämäntarinansa." Muutaman päivän kuluttua Dukas Tsolakiksen puoliso näki jälleen unessa Jumalanäidin. Tällä kertaa Jumalanäiti käski hänen tulla minun luokseni sanomaan, että kaikkien työmiesten – hänen miehensä mukaan lukien – pitää lopettaa työt, koska he pilkkaavat jatkuvasti. Tämän hän sanoi minulle salaa mieheltään, koska pelkäsi tätä kovasti, sillä tämä soimasi häntä ankarasti hänen uskonsa tähden. En kuitenkaan pannut paljoakaan painoa naisen unelle, ja töitä jatkettiin. Kolmen päivän päästä nainen tuli uudelleen ja toisti aiemmin sanomansa, tälläkin kertaa salaa mieheltään. Lisäksi hän sanoi Jumalanäidin paljastaneen unessa, että kirkon alla on maan uumenissa ikoni ja jumalanpalvelusesineitä, joiden tarkan sijainnin hän joskus osoittaa sopivaksi katsomalleen henkilölle.

Maria Tsolakiksen unet tulivat kaikkien tietoon. Niinpä eräänä päivänä ollessani kirkossa

meille tuli käymään kaksi miestä, Eustratios Lytras ja herra Papatheodorou, molemmat kotoisin Pamfyliasta. He sanoivat haluavansa tavata tuon unia nähneen naisen ja antoivat vähän rahaa eräälle lapselle, jotta tämä menisi noutamaan hänet kylästä. Kun nainen saapui kirkkoon ja kertoi miehille uniensa sisällön, nämä pyysivät häntä osoittamaan paikan, missä kirkolliset esineet sijaitsivat, jotta kaivaisimme ne maasta. Nainen vastasi, ettei Jumalanäiti ollut vielä paljastanut niitten sijaintipaikkaa. Eustratios Lytras ei luottanut Maria Tsolakikseen, vaan ajatteli, että tämä kätki meiltä totuuden kaivaakseen esineet maasta itse. Siksi päätimme etsiä omin päin kaivamalla kohdalta, jossa nainen oli nähnyt munkin seisovan raunioiden päällä.

Näissä aikeissa me – minä ja nuo kaksi pamfylialaista – menimme todellakin eräänä yönä maatilallamme olevalle kirkolle salaa kaikilta, jopa vaimoltani. Äkillisesti herra Lytras lopetti kaivamisen lähes heti aloitettuaan ja sanoi, että meidän pitää jättää asia sikseen. Selittämättä enempiä hän toivotti minulle hyvää yötä ja lähti toverinsa kanssa. Niinpä minäkin palasin kotiin, jonne saavuin kello 23.45. Seuraavana aamuna Maria Tsolakis tuli luokseni ja kertoi minulle merkillisen unensa. Se sai ihoni kananlihalle ja vakuutti minut täydellisesti hänen uniensa aitoudesta, joita aiemmin olin pitänyt jokseenkin naurettavina. Hänen unensa oli täydellinen toisinto tapahtumista, jotka sattuivat edellisenä yönä minun ja pamfylialaisten ollessa läsnä. Unessa hänelle oli myös ilmestynyt edellä mainittu munkki, joka sanoi, että meitä kohtaa jokin onnettomuus, mikäli ryhdymme uudelleen kaivutöihin.

Noina päivinä sattui myös seuraava tapaus. Kirkon rakentamiseen osallistunut työmies, Leonidas Sideras, töytäisi jalallaan säkkiä, jossa löytämämme luut olivat, ja hämmästykseseen kuuli sen sisältä iskun äänen ja huokauksen.

Myös vaimoni alkoi nähdä näihin tapahtumiin liittyviä unia. Ensimmäisessä unessaan hän näki pienen kirkkomme paikalla raunioituneen luostarin keljoineen. Luostarin rakennuksista astui ulos kolme munkkia. Kaksi heistä jatkoi matkaansa erääseen keljaan, mutta kolmas otettuaan käteensä luostarin raunioista orjantappurakruunun lähestyi vaimoani, osoitti sillä noita kahta munkkia ja sanoi hänelle: “Tämä on se salaisuus, jonka haluat tietää. Mene nyt kirkkoon ja katso tarkkaan.” Vaimoni astui sisälle ja näki kirkon seinillä freskoja: vasemmalla oli kuvattuna Jumalanäidin syntymä, oikealla pyhä Paraskeva. Tämän vierellä oli marmorilaatta, johon oli kaiverrettu jokin teksti. Hän luki sanat: “PREVANDORION^{*}, perustettu vuonna 1433 Melpomenin kustannuksilla.”

Vaimoni heräsi ja kirjoitti näkemänsä heti muistiin. Hän kertoi unensa isä Euthymiokselle, joka ehdotti, että uuden kirkon vuosijuhlaksi valittaisi 8. syyskuuta eli Jumalanäidin syntymä. Todellakin, tuona päivänä kirkossa toimitettiin ensimmäinen liturgia. Paikalle saapui runsaasti uskovia, ja jumalanpalvelus muodostui hyvin juhlavaksi. Kuitenkin Dukas Tsolakis, rakennustyöläinen, alkoi heti aamusta lähtien pilkata kirkon alta löytyneen kuolleen luita. Yhtäkkiä, kuten hän itse kertoo, hän tunsu kuin jokin voima olisi pakottanut häntä poistumaan kansan parista. Kauhuissaan hän lähti juoksemaan pakoon ja katosi silmistämme. Lähdimme etsimään häntä ja löysimme hänet makaamasta maassa halvaantuneena ja silmät kiinni. Hän itki ja anoi Jumalanäidiltä anteeksi epäuskooaan. Lisäksi hän väitti, että joku munkki oli lävistänyt hänet keihäällä sanoen: “Kaksi kuukautta olet ollut täällä työssä ja koko ajan olet vain pilkanut ja herjannut Jumalaa ja pyhiä. Niin tänäänkin; aamusta alkaen olet yhtenäsen tehnyt pilkkaa luistani.”

Veimme Dukas Tsolakiksen kirkkoon. Siellä hän silmät kiinni ja halvaantuneena alkoi julkiesti tunnustaa kaikkia virheitään itkien niitä. Hän sanoi näkevänsä vierellään Jumalanäidin ja pyhän Paraskevan, jotka moittivat häntä hänen jumalattomuudestaan ja käskivät hänen jäädä sille paikalle ypöyksiin koko yöksi. He sanoivat myös, että hänen ruumiinsa kävisi äärettömän

* Säätio.

raskaaksi, mikäli koettaisimme siirtää häntä. Siitä huolimatta, että kaikki nähdessään tämän järkyttävän ihmeen päättivät jättää Dukas Tsolakisen paikoilleen, minä ajatellen vastuutani kirkon rakennuttajana olin itsepintaisesti eri mieltä. Niin me hänen vastaväitteistään huolimatta siirsimme hänet portaille makaamaan. Vaikka meitä oli kantamassa 11 ihmistä, suoriuduimme silti tehtävästä vain vaivoin, sillä hänestä oli todella tullut tavattoman painava.

Paikalle tuli pappi, ja Dukas Tsolakis kertoi tälle itkien kaiken tapahtuneen. Hän sanoi jäävänsä halvaantuneeksi 3 päiväksi ja pukeutuvansa Jumalanäidin käskyn mukaan 11 vuorokauden ajan mustaan paitaan sekä saapuvansa kylästä 40 päivänä aamuin ja illoin kirkkoon sytyttämään sen lampukan. Kun me kolmantena päivänä vietimme vastaviihityssä kirkossa kokoöistä jumalanpalvelusta, Dukas Tsolakis toipui osittain ja 10–15 päivän kuluttua täydellisesti. Hän paastosi ja osallistui Ehtoolliseen 27 vuoden tauon jälkeen!

Joidenkin päivien kuluttua näistä tapahtumista kuolemaisillaan oleva naisvanhus, Paraskeva Dorguna, näki unessaan munkin, joka sanoi hänelle: “Minä olen pyhä. Tule Karioksen kirkkoon kunnioittamaan luitani, niin paranet.” Itkien vanhus kertoi unensa kolmelle tyttärelleen, jotka kuljettivat hänet kirkkoon sillä seurauksella, että hän heti tervehtyi täydellisesti.

Seurasi toinen vastaavanlainen parantumisihme. Se tapahtui puolisololleni, joka oli potanut 5 kuukautta vatsaansa. Hän näki unessa munkin, joka siunasi hänen vatsansa kolmesti ristinmerkillä, minkä jälkeen vaivat katosivat tyystin. Eräänä yönä vaimoni puolestaan näki unessa pappishenkilön, jolla oli päässään hunnulla peitetty kamilafka* ja rinnallaan enkolpion**. Tämä sanoi: “Olen pappismarttyyri Rafael. Luut, jotka löysitte, ovat minun. Elin Karioksen luostarissa, mutta turkkilaiset surmasivat minut, kun olivat ensin kiduttaneet minua niin kuin Kristusta aikanaan. Olen pyhä ja tulen suorittamaan monia ihmeitä.”

Kun vaimoni oli kertonut minulle unestaan, neuvoin häntä, ettei hän mainitsisi kenellekään siinä kuulemaansa nimeä. Hämmästyksemme oli toden totta suuri, kun saimme tietää, että samana yönä toinen kylämme asukas, Konstantinos Tsalikis, kuuli unessaan äänen, joka sanoi: “Nimeni on Rafael.” Tuo yksinkertainen kansanmies pyysi kouluja käyneitä selittämään näkynsä, ja luonnollisesti toiset panivat asian pilkaksi, toiset puolestaan sanoivat, että hänelle ilmestynyt oli ylienkeli. Täsmälleen samana päivänä Maria Tsolakis tuli luoksemme ja kertoi meille omasta unestaan tietämättä mitään siitä, mitä muut olivat nähneet. Hän näki unessa Jumalanäidin, joka sanoi, että maatilallamme olevan kirkon alla on kätkössä ikoni. Sen oli piilottanut sinne omakätisesti isä Rafael, paikalla olleen luostarin munkki. Jumalanäiti myös pyysi, että toimittaisimme liturgian ja muistelisivimme siinä tuota edesmennyttä nimellä Rafael.

Kahden päivän päästä sama munkki ilmestyi unessa isä Pahomiokselle, Thermin alueen Pyrgoin kylän papille, jolle hän vakuutti nimekseen Rafael ja ilmoitti lisäksi synnyinpaikakseen Ithakin saaren. Vielä hän pyysi isä Pahomiosta huolehtimaan siitä, että hänestä maalataan ikoni ja hänelle laaditaan jumalanpalvelustekstit. Munkki ilmestyi unessa myös Mirsini Likardopouloulle, isä Euthymioksen veljentyttäreille, ja paljasti tällekin olevansa nimeltään Rafael. Noina päivinä pyhästä Rafaelista näki unta myös opettaja Euglottia Svuronou, Pyrgoin kylästä kotoisin oleva nainen, joka tällä hetkellä asuu Ateenassa. Hänen tapauksestaan voitte saada varmennuksen isä Pahomiokselta, jolle Euglottia Svunonou itkien kertoi kaiken. Mitä isä Pahomiokseen tulee, hän on myös kuullut selvästi iskun ääniä luitten säilytyspaikasta, kuten lukemattomat muutkin ihmiset. Iskuja ja huokauksia kuuli kerran muun muassa pamfylialainen Georgios Vasilellis vaimonsa kanssa toistenkin ollessa todistamassa tapausta. Kuten muistatette, kunnianarvoinen metropoliitta, Georgios Vasilellis kertoi itse Teille tästä pyhän Varvaran muistopäivänä.

* Munkin päähine.

** Piispan ja joskus suuren luostarin johtajan kaulariipus.

Pirgoin kyläpapin unen jälkeen oli jälleen vaimoni vuoro nähdä pyhä Rafael. Pyhä sanoi hänelle: “Tulin täydentämään kertomustani. Synnyin Ithakissa, mutta elin Makedoniassa. Kun turkkilaiset ottivat haltuunsa Konstantinopolin ja työntyivät Traakiaan, lähdin pakolaisena Aleksandroupoloksen satamasta ja tulin Lesvoksen saarelle, jossa oli vanha luostari Karioksen vuoren rinteillä. Sieltä löysin itselleni turvapaikan. Kun turkkilaiset saapuivat Lesvokseen, he polttivat luostarimme ja surmasivat minut katkaisemalla pääni suun kohdalta kidutettuaan minua ensin kuten Kristusta. Mene nyt metropoliitan toimistoon ja kerro elämäntarinani.” Todelakin, samana päivänä puolisoni tuli sinne ja kertoi kaiken tämän hurskaalle sihteerillenne.

Noihin aikoihin tuosta pyhästä alkoi nähdä unia suuri joukko ihmisiä, joista mainitsen tärkeimmät. Ensinnäkin Maria Dorguna, jolle hän sanoi: “Olen pyhä Rafael ja tulin Lesvoksen saarelle vuonna 1454. Isäni oli Dionysios, ja äitini oli merkittävä kristitty. Viisi turkkilaista kiduttivat minua, ja lopulta he surmasivat minut sahaamalla.” Pyhä antoi hänen myös nähdä mestauksensa aivan kuin filminauhalla. Hän kertoi unensa isä Euthymiokselle.

Seuraavaksi pyhä näyttäytyi 14-vuotiaalle pojalle, Nikolaos Fykiakselle. Eräänä päivänä, kun Nikolaos nousi vuoren rinteellä olevaan kirkkoomme rukoillakseen sairaan isänsä puolesta, joka oli hoidettavana ateenalaisessa sairaalassa, hän näki valopatsaan lähestyvän häntä kirkon suunnalta. Hän pelästyi ja tunsu jalkojensa halvaantuvan. Yöllä hän näki unessa Jumalanäidin, joka sanoi, ettei hänen olisi pitänyt pelästyä. Jumalanäiti myös kehotti Nikolaosta paastoamaan ja tulemaan aamulla uudelleen kirkkoon. Näin nuorukainen tekikin. Silloin oli Jumalan-synnyttäjän Neitseen Marian temppeleinkäymisen juhlapäivän aamu.

Kun Nikolaos saapui Kariokseen, hän koetti avata kirkon oven, mutta ei onnistunut. Seisoessaan kirkon edessä hän kuuli ääniä sisältä: vaimeaa itkua ja keskustelua. Uteliaana hän kurkisti sinne ikkunasta. Näky sai hänet mykistymään. Keskellä kirkkoa seisoivat pappi toimittamassa vedenpyhitystä, hänen vierellään oli iäkäs nainen nunnan asussa ja neitokainen taivaansinisissä vaatteissa sekä tyttö, joka oli polvillaan ja nyyhkytti. Nikolaos pakeni paikalta järkyttyneenä ja tuli heti kertomaan tapauksesta hurskaalle sihteerillenne ja muille papeille, jotka osallistuivat piispankirkossa toimitettuun juhla Jumalanpalvelukseen.

Seuraavana yönä nuorukainen näki unessa Karioksen kirkon liepeillä tuon saman munkin, joka nousi nyt pyhän veden lähteestä ja sanoi: “Olen pyhä Rafael ja tulin tänne vuonna 1454. Älä ole huolissasi. Isäsi toipuu vaivastaan, mutta syöpää sairastavalta naapuriltasi, Eleni Kailarilta, loppuvat vain kivut.” Näin todella myös tapahtui.

Pian Nikolaos näki jälleen unessa Jumalanäidin, joka sanoi hänelle: “Nikos, tule yhdeksi yöksi Kariokseen päästäksesi selville paikan salaisuudesta. Älä pelkää, et ole täällä yksin. Minä olen täällä, samoin on luostarinjohtaja, neitokainen ja tyttö sekä vielä ylidiakoni Nikolaos, joka on haudattu kirkon esipihaan, alttarin vasemmalle puolelle.” Samoihin aikoihin monet ihmiset alkoivat nähdä unia ylidiakoni Nikolaoksesta, kuten Maria Tsolakis, Angelikí Marangou ja Mirsini Likardopoulou.

Athanasios Javrimikselle, joka oli kolme kuukautta psykiatrisessa sairaalassa ilman hoitotuloksia, tapahtui puolestaan seuraava ihme. Eräänä yönä hänen 12-vuotias pikkuveljensä, Euthymios, näki unessa munkin, joka sanoi parantavansa Athanasiosin. Kukaan ei ottanut vakavasti lapsen unta. Muutamaa päivää myöhemmin Athanasios sai sairaskohtauksen ja huusi: “Luvatkaa lahjoittaa jotakin Karioksessa olevaan kirkkoon!” Sen jälkeen hän vaipui syvään uneen ja oli herättyään täysin terve.

Unien sarjassa itse Jumalanäiti täydensi seuraavaksi vaimolleni Karioksessa olleen luostarin historiaa. Hän sanoi: “Turkkilaiset eivät polttaneet luostaria välittömästi Lesvoksen vallat-

tuaan. Saarella tapahtui ensin kapina, minkä jälkeen monet kristityistä vetäytyivät vuorille. Silloin turkkilaiset kuvitellen, että luostari toimi kapinallisten turvapaikkana, kävivät käsiksi munkkeihin ja kiduttivat heitä saadakseen tietää, missä kapinaan osallistuneet kristityt piileksivät. Ankarien kidutusten jälkeen he surmasivat pyhän Rafaelin sahaamalla. Tessalonikista kotoisin oleva yli diakoni Nikolaos, joka oli tullut saarelle pakolaisena yhdessä pyhän Rafaelin kanssa, kuoli kidutettaessa sydänkohtaukseen. Heidän kanssaan kidutettiin myös kylän johtajan 12-vuotiaasta tytärtä, jotta isä joutuisi paljastamaan kristittyjen kapinallisten piilopaikan. Myös kylän opettaja surmattiin.” Jumalanäiti ei kuitenkaan ilmoittanut opettajan hautapaikkaa, vaan jatkoi: “Tänne on myös kätkeyty minun ikonini. Haluan kuitenkin näytön lujasta uskosta, kilvoittelusta ja rukouksesta ennen kuin osoitan sen sijainnin.”

Pian Mirsini Durguna näki unen, jossa hänelle selvisi, että kylän johtajan tytär oli poltettu elävältä. Lisäksi hän sai tietää, että pyhän Rafaelin maallikkonimi oli Georgios ja että Rafaeliksi hänet nimettiin munkiksi vihkimisen yhteydessä. Virginia Adamin unen perusteella meille puolestaan ilmoitettiin paikka, josta meidän tulisi kaivaa. Niin tehdessämme löysimme maasta ruukun, jonka pohjalla oli jäänteitä palaneista lapsen luista. Maria Tsolakisun unen perusteella taas löytyi pyhän Rafaelin leukaluun alaosa. Se oli kymmenen metrin päässä kirkosta ja 1,5 metrin syvyydessä.

Tämän jälkeen aloimme etsiä kuumeisesti diakoni Nikolaoksen hautaa. Naiset näkivät unissaan toistuvasti pyhän Rafaelin, joka käski heitä kaivamaan kirkon esipihan vasemmalta puolelta, kolmen metrin päästä vanhan kirkon raunioista. He välittivät tiedon kylän papille, kirkon isännöitsijöille ja kanslianne henkilökunnalle. Kuitenkin me kirkon isännöitsijät, erityisesti minä itse, peläten ihmisten ivallisia huomautuksia siinä tapauksessa, ettei hautaa löytyisikään, lykkäsimme toistuvasti kaivausten suorittamista vetoamalla aina johonkin tekosyyhyn.

Palmusunnuntaista lähtien pyhä Nikolaos alkoi osoittaa haudan tarkkaa sijaintia. Haudan paikan unessa näki Angeliki Marangou, Maria Tsolakis, Mirsini Durguna, Mirsini Likardopoulou, Virginia Adam, puolisoni ja työmies Dukas Tsolakis. Paikka, jota molemmat pyhät osoittivat, lisäsi epäilyksiäni. Alue oli epätasainen: sen kohdalla oli valtava kumpare tiiviistä mulhasta ja kivistä. Nähdessäni kuitenkin noiden ihmisten tuskan ja itsepintaisuuden, minun oli lopulta pakko lähettää paikalle kaksi työmiestä kaivamaan.

Aluksi työmiehet kaivoivat kohdalta, jota Maria Tsolakis osoitti. Hän sanoi nähneensä unessa naisen, joka seisoj tuolla paikalla ja itkien kehotti kaivamaan siitä ja vetämään hänet ylös, koska siitä kulki kansaa ja häntä tallattiin jatkuvasti. Ja voi ihmettä! Maasta löydettiin enkolpion, johon oli kaivertamalla kuvattu Jumalanäiti ja ylienkei.*

Tämän jälkeen maata alettiin kaivaa haudan löytymisen toivossa. Kolmen aikaan iltapäivällä alkoi sataa ja neljän maissa, sateen yhä jatkuessa, löydettiin ihmisen luuranko, joka oli peitetty pienillä laatoilla. Näin kävi toteen Mirsini Durgunan uni, jonka mukaan pyhän Nikolaoksen hauta paljastuisi sadesäällä.

Haudan löytymisen jälkeen monet ihmiset ovat alkaneet nähdä unissaan näitä kahta munkkia, Rafaelia ja Nikolaosta, ja useat niistä, jotka aiemmin suhtautuivat epäillen Karioksen tapahtumiin, ovat uniensa vakuuttamina tulleet sinne kunnioittamaan heidän pyhänjäänöksiansä. Haudan löytymisen jälkeen näitä unia ovat nähneet muun muassa Emmanuel Tsangarakis (poliisi), Theodoros Hadzi-Antoniou, Melanthia Vulgarelli, Eutyhia Kappa ja Konstantinos Kanellos. Valveilla ollessaan diakoni Nikolaoksen puolestaan ovat nähneet Sofia Javrimi, Pyrgoin kylän asukas, ja toissapäivänä isä Nikolaos Vasilelliksen puoliso, joka monien läsnäollessa pyörtyi.

* Kyseessä on todennäköisesti sama enkolpion, joka monissa unissa oli nähty pyhän Rafaelin kaulassa.

Kuten näette, kunnianarvoisa metropoliitta, ällistyttävät tapahtumat jatkuvat. Ne pitävät hurskaita kristittyjä syvän liikutuksen vallassa ja ovat tehneet järkkymättömäksi heidän uskonsa näihin paljastuneisiin uuspyhiin.

Kääntänyt kreikasta Hannu Pöyhönen; Aamun Koitto 17/1996